

POTOPA

Napsal: HENRYK SIBIRIOWICZ Velký historický román

— Upozorněte ho, aby neodjížděl, prve než se znovu promluví ko se stranou na Olenku podíval. Kníže pokračoval: — Čeled ůž poslal — boji se jen, zdali bezpečně dojde.

Následujícího dne zadržel Paterson mečníka i Olenku a oznámil jim, že si kníže přeje s nimi mluvit. Bylo třeba odjezd odložit ale nebyli tím příliš znepokojeni neboť Paterson jim řekl, že jde o hodinu později přišel kníže Přes, to, že si pan Tomáš i Olenka slibovali, že s ním budou mluvit jako jindy, přese všecko své přičinění nebyli s to se přemoci.

— Vzácný pane mečníku, zdá se že jste slyšel, jaké neštěstí mne potkalo. — Máte na mysli smrt kníže vojvody — vaše knížečí milost odpověděl mečník.

— Netoliko smrt. Je to ráz ukrutná, avšak poručil jsem již Pánu Bohu, který, tuším, věky křivdy p. au bratru mému by ne vynahradil, ale na mne samotné nové břímě, neboť věsti mne vojnu domácí — a to je pro každého oběana, vlast svou milujícího, osud hočký.

Mečník neodpověděl ničeho. — Pracoval jsem, namáhal jsem — a Bůh ví, za jakou cenu jsem již pokoj zjednal. Slo už jenom o podepsání smluv. Švédové mě li vyjítí z Polska, žádná náše nezážadaje, kromě svolení krále, stavů, aby po smrti Jana Kazimira Carolus byl na trůn polský zvolen. Bojovník tak veliký a mocný byl by spásou pro Republiku. Ano, nad to, měl nám zde hne zůstatí posilu do vojny moskevské a ukrajinské. Ještě bychom hranice rozšířili; ale panu Sapiehoví to nebylo vhod, neboť nemohl by ničiti Radzivilly. Všichni s již shodli o těch smlouvách, on jediný se ozbrojenou rukou na odpor staví; ničím mu není otčina jen když dojde svých osobních záležitostí. A k tomu došlo, že je třeba zbraně proti němu užítí, a ten kol, směřující k provedení tajny smlouvy mezi oběma králi, mu byl právě svěřen. Tak se věci májí. Nevyhýbal jsem se nikdy žádné službě, tedy i této se podrob musím, ač rejen křivě mne budete posuzovati a pomyslí, že jen pouhé pomstychtivosti bratrové žednu vojny počinám.

Pan mečník odpověděl: — Kdo vaši knížečí milost tak dobře poznal jako my, toho zdání neklame a nesvede, ten vás pravě tímýslí vaši knížečí milost pochopití dovede. — Paterson pravil mi, — řekl po chvíli, že mi chcete, vzácný pane, hotovost na úpis odevzdati. Ochoťně nabídnutí přijímám, přiznávám, že mi jsou teď hotovost peněz vhod. Až pokoj ustaníte učiníte, se budete chtít. Bud p níže vyzvednete, nebo vám dá několik vaš v zástavu, tak, aby z toho prospěch měl.

Tu obrátil se kníže k Olence. — Promiňte, panno, že při vstojíce mluvíme o věcech drahých a příjemných. Neslušná je to mluva, ale šasy jsou takové, že v lebečtí a zbožňování nelze uzdu zastiti. Olenka sklopila oči a jehopově koučky prsu řasy sukou své, klonila se, nechtíce odpovédati. Pan mečník osnoval si v hlavě plán velice v záduj, který se pokládal za velk. důchodový. — S dívka v práhu a přezápujícím — pomyslil.

Odkáňal si a pohladil něž kráte košečiny své lince, a stál. — Bude mi milo vaši knížečí milostí přispěti. Některé jsme Patersonovi o všem, neboť i s čestnými slatými se nádoha najde na kopaná zvlášť, aby pro případ příhody celý majetek nebyl ztracen. Kromě toho i jiní Billevočí poklady své ukrýjí za mě nepřítomnosti pod dozorem Olenčiným, a ona sama jen dovede udržet místo, neboť člověk, který peníze nosil a zakopal — uměl dovážet, vaše knížečí milost, chochou oba její i přivzeme vše. Bohuslav bystře na něho pohléd.

— Jakže? Paterson mi pravil, že jste již čeled poslal, a když se odjela, musí vědět, kde peníze jsou. — Ale o jiných nikdo neví než ona.

— Vždyť musí přece býtí zakopány na nějakém význačném místě, jež lze popsatí slovy, nebo jež lze čarami na papíře snadno naznačiti.

— Eh, co slova — odpověděl mečník — a v liniích se čeled ne vyzná. Pojedeme oba.

— Pro Boha! Vy přece musíte, pane, znáti své sady, jeďte te ly sám. Nač má panna Aleksandra také jeti?

— Sám nepojeďte! odpověděl pan mečník rozhodně.

Bohuslav opět pátravě a něžně pohléd, usedl pohodlněji a hůlkou počal poklepávati po botách.

— Musí to býtí? — řekl. — Do prá — ale v tom případě dám vám jako průvod dva regimenty jízdy jež vás dovezou a přivezou.

— Není nám třeba žádných regimentů. Sami pojedeme a vrátíme se. To je naše krajina a nám tam nehrozí.

— Jako hospodář dbalý prospěchu svých hostí nemohu připustit, aby panna Aleksandra jela bez ochrany vojenské, vyberte si te ly: buď sám, nebo oba s eskortou.

Pan mečník postřehl, že padl do vlastní léčky, a to ho tak rozhněvalo, že zapomenuv na velikou opatrnost, vykřiknul: — Račš si vaše knížečí milost vybratí: buď pojedeme oba bez regimentů, nebo peněz nedám.

Panna Aleksandra pohlédla na něho prosebně, leč on již zrudnu počal supětí. Byl to člověk povahy opatrný, ano neschvělný rád vše smírně vyřizoval, le za to, když byl přiveden s ní, kdy byl příliš proti někomu popuzen, nebo když šlo o čest Billevočí, pak se zoufalou odvahou cítil třeba nejmocnějšímu nepříteli. — Poděpřev si levý bok a šavli zařinčev křičel z plna hrdla: — Což tu jsme v zajetí? Cheťte opoutat volného občana a šlapat o základním právu? Bohuslav oprně zády o lenoch řesla, pozorně na něho hleděl, ez patrných známek hněvu, je om pohled jeho stával se stále hladnějším a hůlkou stále pruději se šlehal do bot. Když ho již znal pan mečník lépe, byl by řekl, že na hlavu svou uvaluje rozno nebezpečí.

Styky s Bohuslavem byly přino strašné proto, že nikdy nebyo známo, zdali nad dvorným kalírem a diplomatem, jenž uvykl se ovládati, nenabude vrchu bezohledný magnát, jenž každý odpor zdeptá s ukrutností východně despoty. — Skvělé vychování, urav získaný na nejprřednějších tvorech evropských, rozvaha, kterou nabyl ve stycích s lidmi, byly jako by krásné a veliké květy, od níž tajil se tygr. Leč mečník nevěděl o tom a v naslepnosti hněvu svého říčel dáno: — Vaše knížečí milosti, nepřevnujte se děle, už vás lidi znají! — a vězte, že ani král švédský ani kurfirst, jimž oběma proti vlati souzítie, ani vaše knížečství vás nenahrání vás před soudem, šavle dechty vás mravům naučí... mladíku!...

Bohuslav vstal, ve chvíli zlomil uhl a vmetuv zlomky hole pannu nečmákov pod nohy, hrozivým, řičidčným hlasem řekl: — He, tím jsou mi vaše práva, tím jsou mi vaše soudy — hle, o jsou vaše privileje. — Nášil ukrutně! křičel mečník. — Mlé, vykřiknul kníže, nebo že ho práchu zatlapu. A šel k němu, aby překvapeněto řechťie za prsa uhopil a aby jim mrštil o stěnu. Billevočína oetla se mezi nimi. — Co chce vaše knížečí milost učinít? řekl. Kníže se zastavil. Aleksandra stála s chřipěmi rozechvělá, s tváří planoucí, se ztrkem zhouba jako rozbořeně stby a tak byla krásná v tom hůvě, že se Bohuslav na ni zahleděl v všechny žádosti jeho jako hadi v lůží jeho skryté objevily se mu na tváři.

Po chvíli přelhl ho hněv, nabyl zachápřimostí, chvíli ještě pohlízel na Olenku, konečně nabyla vší jeho opět nadržujícího vzezřev, sklonil hlavu a řekl: — Promiňte, andělská panna!

Duši mám plnou útrap a blesť — neovládám se tudíž. To řka, odešel z komnaty.

Olenka zalomila rukama a pan mečník, vzpomátovav se, chopil se za včasy a zvolal.

Kníže neukázal se po celý den. Obědval sám s panem Sakovičem. Čobenfen v hlubinách duše, nebyl i to myslití tak jasné jako jindy. Zmočila se ho horečka. Byla te odpověď těžké zimnice, která ho napadla takovou silou, že při ná zách upadal v bezvědomí i mudi ho křísití. V takových chví leh připisoval stav svůj nadobytejně své lásce a říkal si, že ji mu i upokojití jinak že zahyne.

— Není možná jinak, — jsou v om nějaké čary. Buď mi musila dělati, nebo smyslů pozbývám. Kdybys ji viděl, jak toho praší, cho strýce hájíla. Ale, ty jsi hluch. V hlavě se mi vše mate — led, jak mi ruce páli. Takovou silovat, takové se zmočnit, s takovou... — Potomstvo mít! dodal Sakovič.

— Ano, tak! Ano, tak! — musí o být. Neboť jinak mne plameny roztrhnou jako granát. Pro Boha, co se to se mnou děje, ožeřím se, anebo co se stane, u všech emských i pekelných ďáblů!

— Na to vaše knížečí milost nemí nysití. — Jsem nemocen, očarován, ne může být jinak. — Proč se vaše milost neřídí nou radou. — Pravda! V nekrutějších chvílích jsem jenom rukou mávnu a pohvizdovav jsem si, a teď itím, jako by mi někdo ostruha ní do boku bodal.

— Divná věc — jestli ta dívka úmyslně vaši knížečí milost udělala, nebylo to proto, aby potom chtěla utéci — a přece z toho, co ni vaše knížečí milost vyprávěla je patrné, že se oba chtěli potichu vytrahiti.

— Vaše knížečí milost požádá o ruku panny Billevočiny — jí p panna mečníka. Jestli odepru, nebo jestli se to nezdarí, dejte se ane kůži sedřítí, dejte z ní nadělání řemeni k sandálům na kajenou cestu do... Říma. Radzivillovi ze se stavětí na odpor, když chce pomilovat, ale když se bude chtít oženit, nebude se musit žádného slechtie doprošovati. Musí jen vaše knížečí milost říci panu mečníkovi i panně, že vzhledem ke kurfirstovi i ku králi švédskému, kteří vás oženíti chtějí s kněžnou japonskou — sňat-k musí zůstatí tajemstvím, dokud mír nebude uzavřen. Ostatek smlouvy pište jak líbo. Všecko obě církve musí uznati za neplatné.

Bohuslav chvíli mlčel, jen se na tváři objevily pod líčidlem rudé skvrny. Po chvíli řekl: — Není času, za tři dny musím vytrhnouti na Sapiehu. — To právě je dobře. Kdyby bylo více času, nebylo by možno vše ospravedlnit. Jenom nedostatek času vysvětlíte, že prvý kněz, jenž se namanul, bude oddávati. Oni také si to pomyslí. Rychle to být musí, rychle! Je to rytířská dívka. Může si jí vaše knížečí milost s sebou na výpravu vzítí. Můj ty králi! — I když vás Sapieha porazí, zpola vítězem přece budete. — Dobrá! Dobrá! Leč v té chvíli chytla ho zimnice tak silně, že zuby jektati počal a více promluvití nemohl. Požbyl vědomí a potom sebou zmltal jako ryba z vody vzatá. Prve než polekaný Sakovič přivedl lékaře, nával minul.

Po rozmluvě se Sakovičem šel následujícího dne po polední kníže Bohuslav přímo k panu mečníkovi rosičskému. — Vzácný pane mečníku! — řekl vehážeje — těžce jsem se provinil, neboť jsem se dal hněvem unéstí ve vlastní domě. Mea culpa! řičim toho tím více, že jsem urazil muže z rodu s Radzivilly spřízněného. Ale přicházím prositi za odpustění. Kež upřímně přiznání se k vině k dosti učiním vám postačí. Znáte ode dávna Radzivilly, víte, že nejsme k odprošování stvořeni, avšak proto, že chybíl jsem, nechaje státi a důstojnosti, neobaje toho, kým jsem — přicházím se smířiti. Že mi, — starý příteli našeho rodu — neodpřete polední ruky na sníženou!

To řka, podal mu ruku, a mečník v jehož duši první nával zlosti již minul, netroufal si odíratí, podal knížečtí ruku, ale řekl: — Vaše knížečí milosti, vraťte nám volnost, to bude nejlepší u-

pokojení. — Jste volni a můžete odjetí třeba dnes. — Děkuji vaši knížečí milosti, — odpověděl udivený mečník.

— Jen jedinou kladu podmínku — dejž Bůh, abyste ji neodmítnul. — Jakou? ptal se mečník pln obav.

Abyste trpělivě vyslechnul to, co povím. — Je-li tomu tak, budu poslouchati třeba do večera. — Neodpovídejte mi teď hned — rozmyslete se za hodinu, za dvě.

— Bůh ví že toužím po dohodautí, abych volnosti nabyl. — Volnosti — vzácný pane, nabudete, ale nevím, budete-li chtít jí užiti, budete-li spěchatí, abyste byl vzdálen mého práhu. Byl bych rád, abyste můj dům i celé Faurogy za svoje pokládal, ale nyní slyšte. Víte, proč jsem se stavěl na odpor odjezdu panny Billevočiny? Proto, že jsem uhádl, že mi chcete utéci, a že jsem se do vaší neteře tak zamiloval, že bych byl hotov jako Leander pro Heru přeplavati Helespont, jen abych ji viděl...

Pan mečník opět zrudnul. — To se mi vaše milost knížečí odvažuje říci? — Ano, právě vám, můj příteli. — Jakže? Pro Boha! Rozvážila si to vaše knížečí milost? — Já jsem si rozvážil, a nyní rozvažte vy, zdali mládence ho len panny... — Podivím se mi duch zatažil...

— Poznejte, zdali jsem měl nějaké neomstné úmysly. — A vaše knížečí milosti nedbá toho, že stav náš je tak nízký. — Tak jsou Billevočiny levni tak erb svůj a rodu starožitnost užice ceníte? Zdali to řekl Billevoč? — Vácný kníže, vím, že počátky našeho rodu v Římě hledatí sluší, ale... — Ale — přerušil ho kníže — hetmanů, ani kancelářů nemáte. Na tom nic nezáleží. Voliteli jste já, a to můj strýc brandeburský. Když v naší Republice slechtie králem zvolen býtí může, není nikde příliš vysokých práhů pro něho. Já, můj mečníku, a dá-li Bůh, strýček, narodil jsem se z kněžny brandeburské, otec můj z Ostrožské de děd, slavné paměti Kristof I., en, kterého Peruncem jmenovali, velký hetman, kancelář a vojvoda čilenský, ženat byl poprvé se Sobkovnou, a proto mu mitra s hlavy nespada, neboť Sobkovna byla tak urozená jako jiné slechtieňy. Za to, když nebožtík otec se ženil s lecerou kurfirsta, bylo obdivováno, že na hodnost nedbá, ač se spojoval s panujícím rodem. Takovou máte slechtiečnou pýchu. Nuže, pane, přiznejte, že nemyslíte, že by byl Sobek lepší Billevoče. Nuže?...

Mečníkova tvář se rozjasnila, jako by na ni padly paprsky sluneční. — A že první bude hoch, za to učiním, a obrázek, ne hoch. — Nemůže být jinak z Billevočiny.

— Billevočiny s Radzivillem — dodal mečník — těše se ze spojení těch jmen. Ha, ha, ha! To bude hluk po celé Žmuždži... A co pánové Siciňští, naši nepřítelé, řeknou, až Billevočové tak vyrostou? Vždyť oni ani starého plukovníka na pokoji nenechali, a to byl muž římského rázu a celou Republikou etěný. — Ze Žmuždže je vyženeme, pane mečníku!

— Bože velký! Bože milosrdný, nevyzpytatelné jsou cesty Tvoje — ale je-li vůle Tvá, aby pánové siciňští popukali závisťí... buď vůle Tvá!

— Amen! dodal Bohuslav. — Vzácný mečníku řekl vážně kníže — podezřívav jste mne z neupřímnosti k vlasti. Já pak bydl se vás ptám jako dobrý občan, mám-li právo obětovat prospěch Republiky svým zájmům?

Pan Tomáš poslouchal. — Co se tedy stane? — Pro Boha, už vidím, že sliatek musí býtí odložen a přísloví praví: "Co se vleče, to uteče!" — Já se v srdeci svém nezměním, neboť jsem se celou duší zamiloval, a to vězte, že věrnosti i samu Penelopu bych mohl zahanbiti.

Mečník ulekl se ještě více, neboť měl o věrnosti knížece zcela opačné mínění, které pověchou pověstí potvrzovala, kníže pak dodal:

Nervosní lidé

budou zajeté s radostí čísti, že zdravotní jejich stav lze velmi rychle zlepšiti a celé nervové ústrojí znamenitě posíliti, budou-li bráti

SEVEROV NERVOTON

(Severov's Nervoton) a sice ihned na začátku podobná nervové poruchy. Lék tento byl dostatečně vyzkoušen v léčbě nervových chorob a ukázal svoji výtečnou léčivou vlastnost při

skleslosti mysle, nespavosti čili bezsenosti, nervovém vysílení, hysterii a nervose. Cena 11.00

Příloha o úžití "Severov's Nervoton" kdy a jak jej užíváti. Jest zdarma.

Severovy Léky jsou na prodej ve všech lékárnách. Žádejte však výslovně jen Severovy léky a odmítajte nápodoberiny. Nemá-li váš lékárník Severovy léky na skladě, objednejte si je přímo od nás.

W. F. SEVERA CO., Cedar Rapids, Iowa

Každá sklenice plnou hrstí zdraví

Každá zlatá kapka Budweiseru jest svěžím a perlicím nápojem životní energie Severního Ječmene a siličkého účinku Žateckého Chmele. Vzhledem ku lehkosti a velkolepé chuti stojí samostatně — nepřekonatelným vládcem lahvového piva. Jeho vzrůstající obliba jest dokázána prodejem, jež přesahuje každé jiné pivo a miliony lahvi Anheuser-Busch St. Louis U. S. A.

Návštěvníci St. Louis jsou zvaní ku prohlídce závodu — ležícího na 112 akrech.

Budweiser

Means Moderation

FISH - CUNNINGHAM CO.

komisionáře a obchodníky dobytlem.

Pokoje 241 Exchange Building, — Stanice v dobytčích obřadích. — Tel. South 255. John C. Cunningham, C. H. Fish, Claude Cunningham a E. A. Pfelehard, prodávavé dobytka; Willey Middleton a Frank Sterba, prodávaví vopověčného dobytka.

Beautiful Bust and Shoulders

are possible if you will wear a scientifically constructed Bienville Brasier.

The stretching weight of an unconfined bust so stretches the supporting muscles that the contour of the figure is spoiled.

BIENVILLE

DE BRASSIÈRES

But the bust back where it belongs, prevent the full bust from having the appearance of being pushed forward, eliminate the danger of straining muscles and reduce the bulk of the shoulder girdle. They are the simplest and most comfortable garments imaginable — come in all materials and styles — One Back, Bone, Plain, Surplice, Front Open, etc. — Bound with Watlin, the fashion being — remaining washing without ironing. Have your dealer show you Bienville Brasieres. If not stocked, we will gladly send you, receive samples to show you.

BENJAMIN & JONES, 34 Warren Street, New York, N. Y.

E. H. Vrána & Co.

architekti a inženýři.

Vyhotovují plány na všechno úroveň budovy — včetně obživované obchodní budovy, školy, kostely a jiné. Inženýrskou práci jako stoky a potoky. Úradovna: 875-77 Brandova Bldg. OMAHA, NEBR.

FRANK YUN

vlastní čitě a hojně zásobový

řeznický a uzenářský obchod

V ČÍSLE 2206 JIŘ. 16. OMAHA.

Bokaf vyběh dostatečnou masu, nejlepší jakosti a sa ceny nejlevnější. Všechné výrobky uzenářské těží se té nejlepší jakosti. Obchodníky mohou užíti telefonem. Douglas 3422.